

# СЛ ГЛАСНИК

## НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ГОДИНА IV — БРОЈ 29

31 МАЈА 1948 ГОДИНЕ

Претплата: год 400, полугод. 200 д.  
Цена по табаку 2.— динара

141.

Народна скупштина Народне Републике Србије, на својој првој редовној седници III редовног заседања, одржаној 29 априла 1948 године у Београду, коначно је усвојила свој Пословник, а који гласи:

### ПОСЛОВНИК

#### НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

##### I. Заседање Народне скупштине

###### Члан 1

До избора председника новоизабране Народне скупштине његову дужност на првом састанку врши посланик најстарији по годинама, а после тога председник Верификационог одбора.

Дужност привремених секретара врше два посланика којима Скупштина изабере на првом састанку.

###### Члан 2

На почетку заседања новоизабране Народне скупштине верификују се мандати изабраних народних посланика.

У том циљу Скупштина бира на свом првом састанку Верификациони одбор од једанаест чланова.

После овог избора први састанак се закључује.

###### Члан 3

Верификациони одбор испитује посланичка уверења, изборна акта и све жалбе против избора и одмах саставља свој извештај. Отштампани извештај Верификационог одбора доставља се свима посланицима.

Седница Скупштине ради претресања извештаја Верификационог одбора не може се одржати пре него што протекне 24 часа од достављања извештаја изабраним посланицима.

###### Члан 4

На основу извештаја Верификационог одбора Скупштина оснажује или поништава избор народног посланика. У овом другом случају Скупштина ће наредити нов избор. Пре него што један избор оснажи или поништи, Скупштина може одложити одлуку и наредити да се претходно изврше потребни извиђаји.

Сваки посланик, док му избор не би био поништен, има право присуствовања и решавања на седницама Скупштине, али не може гласати о свом сопственом избору, ако се о њему посебно гласа.

###### Члан 5

Ако се поништи мандат једног посланика због недостатка услова за уживање бирачког

права, позваће се за посланика његов заменик који је с њим био кандидован.

У случају поништења мандата због неправилности изборне радње, услед које се сматра да кандидат није ни изабран за посланика, позваће се на његово место онај срески кандидат са исте кандидатске листе који је на изборима добио после њега највише гласова. Ако није било другог среског кандидата на истој листи или ако су утврђене неправилности изборне радње у погледу свих кандидата једног изборног среза, Скупштина ће, поништавајући мандат, наредити нове изборе у том срезу.

###### Члан 6

По завршеном претресу извештаја Верификационог одбора, посланици чији су избори потврђени полажу пред Скупштином и потписују заклетву која гласи:

„Заклињем се својом чашћу и чашћу свога народа да ћу увек заступати и бранити демократска права и слободу народа Народне Републике Србије; да ћу уложити сав свој рад и знање на изградњи народне државе и подизању благостања радног народа; да ћу верно чувати братство, јединство и слободу народа наше заједничке државе Федеративне Народне Републике Југославије; да ћу неуморно бранити тековине ослободилачке борбе народа; и да ћу своју посланичку дужност вршити савесно и неуморно.“

После полагања заклетве чита се Указ Президијума Народне скупштине НРС о сазивању заседања Народне скупштине НРС.

###### Члан 7

Народни посланици не могу вршити своју посланичку дужност док не положи заклетву.

##### II. Председник, потпредседници и секретари

###### Члан 8

Скупштина бира за цео период за који је изабрана председника, потпредседнике и до три секретара.

Најпре се бира председник, затим потпредседници и најзад секретари.

Ако председник, или који од потпредседника или секретара није у стању да врши своје дужности, бира се нов председник, потпредседник, односно секретар за остатак периода за који је Скупштина изабрана.

###### Члан 9

Председник, потпредседници и секретари бирају се на основу кандидатских листа које могу поднети најмање десет посланика.

## Члан 10

Осим права и дужности које су му поверене другим одредбама овог Пословника, председник претставља Скупштину, сазива седнице, отвара их, руководи и одржава ред на њима и стара се да се посланици придржавају пословног реда. Он се, исто тако, стара да рад у одборима не застаје и да се не прекида, као и да се административни послови Скупштине отправљају уредно и брзо.

Председник поставља све службенике Скупштине, доноси одлуку о њиховим службеним односима и има право дисциплинског надзора над њима.

Претседавајући не учествује у претресу и гласању. У случају једнаке поделе гласова гласаће и претседавајући.

## Члан 11

У случају да је председник спречен у вршењу дужности, замењује га један од потпредседника којег он одреди.

Потпредседник који врши дужност председника има иста права и дужности као и председник.

## Члан 12

Секретари врше прозивку посланика, састављају и читају записнике седница, читају предлоге и друга акта у Скупштини. Они се старају о реду говорника, о начину и резултату гласања и о вођењу бележака о одлукама Скупштине. Они се, исто тако, старају да сви штампани извештаји и предлози буду народним посланицима благовремено достављени.

Један од секретара кога одреди председник води непосредно надзор над вршењем административних послова Скупштине.

У случају да су сви секретари привремено спречени у вршењу дужности, замениће их привремено посланици које одреди председник.

## III. Седнице Скупштине

## Члан 13

Седнице Скупштине су јавне. Оне могу за једине предмете бити претворене у тајне кад Скупштина то одлучи на захтев председника Скупштине, Владе или 15 посланика. О сваком предлогу гласа се без претреса.

Предмети за које је изгласана тајност, претресаће се, ако није друкчије речено, тајно и у одборима.

Рад тајне седнице се не објављује. Објављивање изјава или предлога Владе датих у тајним седницама може бити само по захтеву или са пристанком председника Владе.

## Члан 14

Скупштина може пуноважно решавати ако је на седници присутно више од половине укупног броја посланика.

Ако председник запази да нема довољан број посланика за решавање, наредиће прозивку или пребројавање.

Кад се покрене питање о кворуму, присутни посланици не могу изићи из дворане док се не изврши цела прозивка, односно пребројавање.

Присутност посланика утврђује претседник.

Утврђивање кворума извршиће претседник и онда кад то предложи један посланик потпомогнут од петорице других.

## Члан 15

За пуноважан закључак Скупштине потребна је већина гласова присутних посланика.

## Члан 16

По предлогу председника, дневни ред за сваку идућу седницу утврђује сама Скупштина на крају седнице, без претреса. Овај дневни ред објављује се на одређеном месту у просторијама Скупштине.

Они предмети о којима се претрес није могао завршити једне седнице стављаће се на прво место на дневном реду идуће седнице.

Ако се дневни ред није могао извршити због недовољног броја присутних посланика, председник ће објавити да као дневни ред за следећу седницу вреди наставак несвршеног дневног реда са додатком оних тачака које по самом овом Пословнику треба ставити или за које је Скупштина раније решила да се тога дана ставе на дневни ред.

## Члан 17

После читања записника, а пре прелаза на дневни ред, председник Скупштине и Влада чине Скупштини саопштења која се ње тичу. После тога посланици могу упућивати питања председнику Скупштине, председнику Владе, или појединим њеним члановима.

На ова питања одговориће упитани усмено одмах на истој седници, или ако одговор треба припремити оставиће се за седницу нарочито посвећену одговорима на посланичка питања (чл. 76).

Затим се прелази на дневни ред.

Саопштења од стране Владе могу се чинити у свако време седнице.

## Члан 18

На седници Скупштине имају право да говоре само посланици и чланови Владе. Скупштина ће по потреби саслушати овлашћеног министарског повереника за кога члан Владе затражи да буде саслушан.

## Члан 19

Нико не може говорити на седници Скупштине, ако није претходно добио реч од председника.

Изузев случајева кад је овим Пословником друкчије одређено, председник даје реч по реду пријаве.

Члановима Владе даје председник реч кад год је затраже.

Сваки пријављени говорник има право да свој ред говора уступи другом пријављеном говорнику.

## Члан 20

Посланику који жели да говори о каквој повреди Пословника или дневног реда даје се реч чим је затражи. Његов говор може трајати највише пет минута. О истом случају не може говорити ни један други посланик. Ако и после објашњења председника говорник остане при томе да су

Пословник или дневни ред повређени, председник ће одмах позвати Скупштину да без претреса реши то питање.

#### Члан 21

Пријаве за реч чине се председнику Скупштине чим се претрес отвори.

За расправу предмета који су Скупштини упућени из одбора, пријаве за реч могу се чинити чим се извештај одбора поднесе Скупштини. Оне се могу чинити лично, усмено или писмено или преко ког другог посланика.

Говорник може говорити само о питању које је на дневном реду.

Осим председника нико не може прекинути говорника нити га опоменути на ред.

#### Члан 22

Ако посланик тражи реч ради тога да исправи свој навод који је погрешно изложен, те дао повода каквом неспоразуму или изазвао потребу личног објашњења, онда ће му се дати реч одмах чим сврши свој говор онај који је ту исправку изазвао. Али у том случају говорник не може говорити дуже од пет минута и може поред личног објашњења исправити само погрешно наведене чињенице из свог говора.

Ако председник налази да посланик није изазван од стране тог говорника, он му неће дати тражену реч.

Ако је посланик незадовољан председниковим решењем, ствар решава Скупштина без претреса.

Министри и Влади повереници могу говорити и са свога места, а посланици говоре са говорнице, осим кад говоре о Пословнику, личној ствари или стављају кратка питања, у којим случајевима могу говорити и са свога места.

#### Члан 23

Осим чланова Владе, одборских извештача и оних говорника којима то Пословник у појединим случајевима допушта, о једном предмету не може нико говорити више од једанпут, осим ако му то Скупштина нарочито допусти.

#### Члан 24

Седнице Скупштине закључује председник са њеним пристанком пошто претходно објави дневни ред наредне седнице. Дан и сат идуће седнице одређује председник на крају седнице или писменим путем.

#### Члан 25

Осим седница, Скупштина се може састајати и у конференције које сазива председник на своју иницијативу, на тражење председника Владе или на предлог 15 посланика. На конференцији могу бити присутни само посланици и чланови Владе НРС. Конференције не могу доносити обавезне одлуке.

### IV. Права и дужности народних посланика

#### Члан 26

Осим права и дужности наведених у другим прописима овог Пословника, народни посланици имају имунитетско право, право на подношење оставке, право на дневницу и бесплатну возњу

свима државним саобраћајним средствима осим ваздушним, на територији Народне Републике Србије.

Дужности посланика су да присуствују седницама Скупштине и да врше послове и задатке које им Скупштина повери.

#### Члан 27

На седницама Скупштине сваки посланик има право да говори на језику народа коме припада.

Говори одржани на језику припадника националне мањине преводе се.

#### Члан 28

За све изјаве и поступке при вршењу свог мандата, било у седницама било у извесној дужности, посланици одговарају само Скупштини и бирачком телу које их је изабрало.

#### Члан 29

Осим у случају затицања на извршењу тежег кривичног дела, посланици не могу бити лишени слободе нити се против њих може покренути кривични поступак без одобрења Скупштине. У времену између заседања Скупштине и кад она није на окупу, одобрење може дати Президијум Народне скупштине НРС.

Право имунитета припада посланицима од тренутка кад им је од стране изборне комисије издато уверење да су изабрани.

#### Члан 30

Захтев истражних органа за издавање посланика упућује се претходно Мандатно-имунитетском одбору. Скупштина решава о захтеву на основу извештаја овог одбора.

У случају да Скупштина није на заседању, о издавању посланика суду решаваће Президијум Народне скупштине НРС, који ће своје решење поднети на одобрење на наредном заседању Скупштине.

О покретању кривичног поступка, односно лишењу слободе, у случају кад је посланик затечен на извршењу тежег кривичног дела, мора се одмах известити Президијум Народне скупштине НРС, који примљени извештај доставља Скупштини чим она буде на окупу. На основу овог извештаја Скупштина решава да ли се кривични поступак може продужити.

Ако Скупштина није на заседању одобрење ће издати Президијум уз накнадну потврду Скупштине.

#### Члан 31

Кривични поступак може се према посланику водити само за оно дело поводом кога је Скупштина дала одобрење за вођење поступка.

#### Члан 32

Народни посланик може дати оставку на свој мандат.

О поднетој оставци решава Скупштина на основу извештаја Мандатно-имунитетског одбора.

Оставка, пре него што је мандат верификован, не спречава испитивања да ли је избор правилан или није.

## Члан 33

За све време док заседање Скупштине траје посланици су дужни бити у месту заседања и вршити своје дужности.

Посланик који је спречен да присуствује седницама Скупштине дужан је тражити од Скупштине да му одобри отсуство. Скупштина решава о траженом отсуству без претреса.

Ако претседник нађе да у Скупштини нема довољан број посланика за решавање, он може огласити да се укидају сва одобрена отсуства осим оних која су одобрена због болести.

Скупштина може доставити Мандатно-имунитетском одбору случај посланика који без одобрења отсуства више пута не долази на седнице. Одбор ће уз свој извештај поднети Скупштини предлог како треба поступити према таквом посланику.

## Члан 34

Посланици имају право на дневницу за време рада Скупштине и одбора, рачунајући и време за долазак и одлазак.

Посланик који без одобреног отсуства или боловања не долази на седницу Скупштине нема право на дневницу.

## Члан 35

Посланицима издаје претседник Скупштине нарочите легитимације. У њима се мора изрично истаћи имунитетско право посланика и право на бесплатну возњу.

## V Одбори скупштине

## Члан 36

За проучавање и припремање законских предлога и других питања из надлежности Народне скупштине НРС, Скупштина бира одборе. Одбори су стални и нарочити.

## Члан 37

Стални одбори Скупштине су:

- 1) Законодавни одбор;
- 2) Одбор за привредни план и финансије;
- 3) Мандатно-имунитетски одбор;
- 4) Административни одбор; и
- 5) Одбор за молбе и жалбе.

Стални одбори бирају се за цео период за који је Скупштина изабрана.

## Члан 38

Одбори се бирају по листама. Ако има више листа, гласање се врши тајно, а места у одбору додељују се појединим листама сразмерно гласовима које су добиле. На тако додељена места долазе кандидати редом којим су означени на листи.

Кандидатску листу може поднети најмање десет посланика.

Чланови Владе не могу бити чланови скупштинских одбора.

## Члан 39

Законодавни одбор претреса и припрема предлоге закона и других одлука.

Законодавни одбор састоји се од 15 чланова.

## Члан 40

Одбор за привредни план и финансије претреса и припрема предлоге привредног плана, општедржавног буџета и завршног рачуна.

Одбор за привредни план и финансије састоји се од 11 чланова.

## Члан 41

Мандатно-имунитетски одбор претреса и подноси Скупштини извештај о случајевима примене имунитетског права посланика, као и у случајевима пуноважности, престанка и попуне упражњеног мандата.

Мандатно-имунитетски одбор састоји се од седам чланова.

## Члан 42

Административни одбор испитује и подноси Скупштини извештај о правилности извршења предрачуна расхода Скупштине. Овај одбор доноси и правилник о административном особљу Скупштине.

Административни одбор састоји се од седам чланова.

## Члан 43

Одбор за молбе и жалбе испитује молбе и жалбе грађана, друштвених организација и установа и подноси о њима извештај Претседништву Президијума Народне скупштине НРС.

Одбор за молбе и жалбе састоји се од седам чланова.

## Члан 44

Нарочити одбори Скупштине бирају се за проучавања оних законских предлога или других предмета за које би Скупштина нашла да их треба упутити нарочитом одбору на проучавање.

Нарочити одбори имају онолико чланова и заменика колико Скупштина одреди у сваком поједином случају и трају док не сврше посао за који су изабрани.

Скупштина може одредити и посебне истражне и анкетне одборе за поједина питања.

## Члан 45

Са члановима одбора Скупштина бира истовремено једанаест заменика за Законодавни одбор, једанаест заменика за Одбор за привредни план и финансије, и по седам заменика за остале одборе.

Заменици чланова одбора позивају се на седнице одбора у случају спречености кога од чланова одбора.

## Члан 46

На упражњено место једног члана одбора долази онај кандидат који је добио највећи број гласова међу кандидатима са исте листе који нису изабрани. Ако је листа исцрпена, на упражњено место долази први по реду заменик изабран на истој кандидатској листи.

## Члан 47

Ради лакшег извршења свог задатка, одбори могу образовати из своје средине пододборе. Пододбори не могу доносити никакве одлуке у име целог одбора, већ подносе одбору извештај о предмету који им је достављен на проучавање.

## Члан 48

Одбори могу општити непосредно са Владом НРС и њеним члановима преко својих претседника.

## Члан 49

Сваки одбор бира претседника, потпретседника и секретара.

Одбори могу радити и у време кад Скупштина није на окупу.

Сваки одбор ради по Пословнику који сам донесе на основу овог Пословника.

## Члан 50

Одбор може решавати ако на седници присуствује две трећине чланова одбора.

Закључци одбора доносе се простом већином гласова.

## Члан 51

Седницама Законодавног одбора и Одбора за привредни план и финансије могу присуствовати с правом саветодавног гласа и посланици који нису чланови одбора, као и чланови Владе НРС и Владини повереници. Члан Владе који је подносилац законског предлога или његов заменик дужан је присуствовати претресу у Одбору ако га претседник одбора позове ради образложења предлога.

## Члан 52

При претресању законских предлога Законодавни одбор и Одбор за привредни план и финансије имају право тражити од одговарајућих министарстава и службених лица документа, материјал и мишљења која се односе на законски предлог који се претреса.

Оба одбора при претресању законских предлога могу позвати ради саветовања претставнике Комитета за законодавство и изградњу народне власти при Влади НРС, Одељења за изградњу народне власти при Президијуму Народне скупштине НРС, државних надлештава и установа, као и претставнике друштвених организација.

## VI. Претрес законских предлога

## а) Подношење предлога

## Члан 53

Законске предлоге може подносити Скупштини Влада НРС, чланови Владе НРС и сваки посланик.

Ако су законски предлог поднели два или више посланика, они ће одредити једног између себе да их заступа приликом претреса тога предлога у одбору и Скупштини. Ако такав заступник не буде одређен сматраће се као подносилац првопотписани посланик.

Законски предлози достављају се писмено претседнику Скупштине.

Сваки законски предлог мора бити састављен у облику у коме се доноси закон.

## Члан 54

Претседник Скупштине упућује сваки примљени законски предлог одмах претседнику Законодавног одбора, односно претседнику Одбора за привредни план и финансије, према томе који је од ових одбора надлежан.

Законски предлог може се ставити на дневни ред седнице одбора, ако члановима одбора буде достављен благовремено, а најмање пет дана пре седнице.

Претседник Скупштине у сагласности са претседником одбора обезбедиће да се примљени законски предлози доставе свим посланицима Скупштине, пре него што отпочне њихов претрес у Одбору.

Посланици могу подносити писмено или усмено своје предлоге у вези са законским предлогом који се претреса у одбору.

## Члан 55

Изузетно, законски предлог може бити стављен на седницу одбора и кад је члановима одбора достављен на мање од пет дана пре седнице, ако га је Влада доставила Скупштини са образложеним предлогом да се одмах стави на дневни ред, или кад сама Скупштина донесе закључак о његовој хитности и као хитно упути га одбору на претрес.

У овим случајевима предлог мора бити достављен члановима одбора на дан уочи седнице. Изузетно, Скупштина може донети одлуку да се предлог претреса у одбору истог дана кад је предат његовим члановима.

## б) Претрес у одбору Скупштине

## Члан 56

На почетку претреса може подносилац законског предлога дати образложење предлога. Ако су законски предлог поднели више посланика, образложење може дати један од њих.

Ако је члан Владе одредио свог повереника, овај ће, кад то Скупштина затражи, дати потребна објашњења али не може уместо члана Владе дати образложења ни изјаве.

## Члан 57

После образложења законског предлога, расправља се о истом начелно. У току овог расправљања посланици износе своје начелно мишљење о предлогу, а подносилац предлога или његов повереник дају потребне одговоре и објашњења на начелна питања која му упућују народни посланици.

По завршетку начелног расправљања гласа се за законски предлог у начелу.

Ако се законски предлог у начелу не усвоји, неће се прећи на расправљање у појединостима. Одбор о томе подноси извештај Скупштини на првом заседању.

## Члан 58

Ако законски предлог буде усвојен у начелу, прелази се на расправљање у појединостима.

Овај се претрес врши тако што се расправља редом о сваком поједином члану законског предлога.

О амандманима расправља се уз онај члан на који се односе. Ако има више посланичких амандмана расправљаће се о њима редом како су поднесени. Подносилац законског предлога дужан је да се изјасни о сваком посланичком амандману.

О сваком члану законског предлога гласа се понаособ. Приликом расправљања буџета у појединостима гласа се по деловима.

Пошто законски предлог буде изгласан у појединостима, извршиће се гласање за законски предлог у целини.

#### Члан 59

У току претреса пред одбором подносилац предлога и посланици могу подносити писмено формулисана амандмане све док законски предлог не буде изгласан у целости а усмено могу амандмане предлагати само за време претреса у појединостима.

Амандмани које подноси подносилац законског предлога сматрају се као саставни део законског предлога.

Подносилац законског предлога може одустати од законског предлога док се не приступи гласању у целини у одбору.

Подносилац амандмана може од истог одустати док се не изгласа, односно док га подносилац законског предлога не усвоји.

#### Члан 60

Кад претрес законског предлога буде у одбору завршен одбор ће одредити свог известиоца ради подношења извештаја Скупштини. Ако се одбор по неком законском предлогу подели на већину и мањину може и мањина израдити свој извештај и одредити свог известиоца.

Свако одвојено мишљење, било у начелу, било о појединим члановима предлога, о коме се у одбору решава, предаће се писмено одбору који ће га са извештајем већине упутити Скупштини. Члан одбора који се одвоји у мишљењу може своје мишљење бранити пред Скупштином.

#### в) Претрес у Скупштини

##### Члан 61

Законски предлог са извештајем одбора мора бити достављен посланицима благовремено, а најдоцније један дан пре седнице Скупштине на којој ће се претресати.

Изузетно, може се уз пристанак Скупштине узети у претрес и онај законски предлог који је са извештајем одбора достављен посланицима истог дана.

##### Члан 62

Претрес законског предлога у Скупштини почиње извештајем известиоца одбора који је законски предлог упутити Скупштини.

После извештаја могу одборски извештач и подносилац предлога образложити извештај одбора.

Ако је одбор нашао да законски предлог треба у начелу одбацити, Скупштина ће о том предлогу решити без посебног расправљања, а по саслушању одборског известиоца и подносиоца предлога.

##### Члан 63

После извештаја и образложења приступа се расправљању.

Расправљање је јавно и обухвата законски предлог у начелу и у појединостима.

Расправљање почиње, по правилу, говором подносиоца предлога. Он у свом говору даје начелно и ближе образложење предлога.

У даљем расправљању могу учествовати чланови Владе у име Владе или своје лично као и народни посланици.

Извештач Одбора и подносилац предлога могу у току претреса узимати реч и више пута и преко реда ради давања потребних одговора, објашњења и заузимања става по предложеним амандманима.

##### Члан 64

Амандмани се могу подносити све док закон не буде стављен на гласање. Они морају бити писмено формулисани.

Осим подносиоца законског предлога амандмане може учинити сваки посланик.

Амандмани подносиоца предлога сматрају се саставним делом законског предлога.

##### Члан 65

О амандману посланика морају се изјаснити извештач одбора и подносилац законског предлога. Ако се они са амандманом сагласе, исти постаје саставни део законског предлога. Ако се који од њих са посланичким амандманом не сложи претседник ставља тај амандман одмах на гласање. Ако га Скупштина усвоји, амандман постаје саставни део законског текста.

Ако подносилац предлога или извештач одбора прихвата посланички амандман у начелу, али ставља своје предлоге за његову измену и допуну, неће се о томе гласати, ако те измене и допуне прихвата подносилац амандмана. Ако их он не прима, гласа се прво о његовом амандману. У случају да Скупштина амандман усвоји, исти постаје саставни део законског предлога у формулацији коју даје подносилац предлога, ако он при томе амандману остаје.

##### Члан 66

Расправљање о законском предлогу је завршено, кад листа говорника буде исцрпена.

По завршеном расправљању прелази се на гласање о законском предлогу. Гласање се врши у целини и једанпут.

По завршеном гласању, претседник ће објавити резултат гласања.

Текст законског предлога чита се у Скупштини ако то затражи подносилац предлога, извештач одбора или посланик чији захтев подупре десет посланика.

#### г) Претрес хитних законских предлога

##### Члан 67

Као хитан сматра се законски предлог који Влада НРС упутити Скупштини у току њеног заседања са образложеним предлогом да се одмах стави на прво место дневног реда.

Хитан законски предлог доставља се писмено претседнику Скупштине који га одмах доставља претседнику Законодавног одбора.

Изузетно Влада може изнети хитан законски предлог и непосредно на самој седници Скупштине. У том случају Скупштина може такав предлог упутити Законодавном одбору или одлучити да се одмах узме у претрес.

Пре доношења ове одлуке Скупштина ће саслушати мишљење подносиоца предлога.

Упућујући хитан законски предлог Законодавном одбору, Скупштина може одредити рок у коме одбор мора поднети извештај. Ако одбор не поднесе извештај у одређеном року Скупштина може законски предлог узети у претрес и без овог извештаја.

#### Члан 68

Буџет и привредни план стављају се на прво место дневног реда, осим ако Влада тражи хитност за који други законски предлог.

#### Члан 69

Поступак за расправљање и гласање о хитном законском предлогу у Скупштини, исти је као и за остале законске предлоге.

### VII. Резолуције и друге одлуке Скупштине

#### Члан 70

Предлоге резолуција и других одлука могу подносити Влада и посланици. Скупштина може одлучити да се овакав предлог упутити нарочитом одбору. Скупштина на предлог председника одлучује да ли ће о поднетом предлогу водити претрес или прећи на гласање без претреса.

### VIII. Гласање

#### Члан 71

Сваки посланик може гласати само за себе лично.

Гласање у Скупштини се врши јавно или тајно. Јавно се гласа дизањем руке или поименично.

Поименично се гласа о законском предлогу у целини ако то предложи један посланик кога поштује десет посланика.

При гласању поименице један од секретара прозива све посланике поименице а сви гласају одзивом „за“ или „против“. По свршеној прозивци свих посланика прозваће се још једном они посланици који се први пут нису одазвали.

#### Члан 72

Тајним гласањем гласа се само у случају избора, и то кад има два или више кандидата, односно две или више кандидатских листа.

Тајно гласање врши се листићима исте величине, боје и облика који се стављају у једнообразне коверте. Посланици ће, по прозивци, један за другим спуштати листиће у кутију на столу председника. Гласове ће бројати три посланика који ће по завршеном бројању уништити гласачке листиће. Сва три посланика на предлог председника бира Скупштина.

У случају подједнаке поделе гласова вршиће се поновни избор.

#### Члан 73

Председник Скупштине проглашује резултат гласања непосредно по извршеном гласању.

### IX. Молбе и жалбе

#### Члан 74

Грађани појединачно или преко друштвених организација и удружења могу подносити молбе и жалбе Народној скупштини.

Све молбе и жалбе достављају се председнику Скупштине који их упућује Одбору за молбе и жалбе.

Молбе и жалбе које се буду односиле на какав законски предлог или иначе на какав предмет који се већ претреса у Скупштини или једном од Одбора, биће упућене непосредно Скупштини или надлежном одбору.

Сваки посланик има право да расмотри сваку молбу или жалбу.

#### Члан 75

Молбе и жалбе које не буде упутити Скупштини или другим одборима упутитиће Одбор за молбе и жалбе Владе НРС или коме од њених чланова, ако сматра да решење по молби или жалби спада у њихову надлежност, или ће их расмотрити и са својим извештајем и предлогом упутити Президијуму Народне скупштине на решавање.

Ако одбор сматра да молба или жалба не заслужује да буде расмотрена, он ће је сам одбацити.

### X. Посланичка питања

#### Члан 76

Посланици имају право постављати питања председнику и члановима Владе НРС о важним питањима политике и рада државне управе или о приликама свога краја.

За постављање оваквих питања Скупштина може одредити нарочити дан на почетку заседања, но могу се постављати и на почетку сваке седнице Скупштине (чл. 17).

Председник, односно чланови Владе НРС одговарају на питања писмено или усмено на седници која се нарочито у ту сврху одреди, по правилу, при крају заседања. Одговор на питање мора бити дат у току истог заседања.

Подносилац питања може своје питање попућити.

#### Члан 77

После одговора председника односно члана Владе, по правилу може говорити само подносилац питања ради каквог објашњења и ради изјаве да ли је задовољан одговором или не. Председник може, с обзиром на важност питања, после одговора ипак дозволити дискусију, али ова не може трајати дуже од једне седнице.

После изјаве подносиоца питања, односно после дискусије, ако је ове било, прелази се на дневни ред без гласања, али се у случају да је било дискусије може на дневни ред прећи и гласањем, ако постоји предлог било престога, било мотивисаног прелога на дневни ред.

### XI. Записници и стенографске белешке

#### Члан 78

О свакој седници Скупштине води се записник.

Записник седница воде секретари редом како то буде одредио председник.

У записник се бележе:

- 1) Саопштења председника и Владе;
- 2) предмети о којима је Скупштина решавала и решења која су о њима донета, с тим да ће се

унети и начин гласања, као и број гласова „за“ и „против“ код поименичног гласања;

3) предмети за које Скупштина реши да се унесу у записник.

Говори посланика не бележе се у записник, али се означају имена говорника који су говорили „за“ и „против“.

#### Члан 79

Записник седнице Скупштине чита се на самом почетку седнице. Сваки посланик има право да учини примедбу на записник. Ако секретар изјави да не прима учињену примедбу и да остаје при својој редакцији, Скупштина решава о томе без претреса. У случају да Скупштина нађе да је примедба основана, секретар је дужан да према њој исправи записник. Коначно усвојен записник потписују председник и секретар.

Записници ће се објавити у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

#### Члан 80

О свим говорима, изјавама и извештајима, као и о ономе што председник, руководећи седницом Скупштине, каже, воде се стенографске белешке.

На седницама Одбора водиће се овакве белешке само кад то председник одбора сматра за потребно.

Стенографске белешке подносе се на увид председнику Скупштине и сваком чија је реч забележена.

Говорник може у стенографском тексту чинити само оне измене које се тичу редакције, не уносећи нове нити изостављајући изражене мисли и разлоге. О овоме стараће се председник Скупштине. У случају спора председник, по захтеву посланика који тражи измену, износи ствар пред Скупштину да она о томе реши, пошто саслуша обојицу.

### ХII. Одржавање реда

#### Члан 81

Искључиво право одржавања реда на седницама Скупштине припада председнику Скупштине.

#### Члан 82

Због повреде реда могу се према посланицима изрећи следеће дисциплинске казне:

- 1) опомена на ред;
- 2) записана опомена на ред;
- 3) одузимање речи;
- 4) привремено искључење са седница.

Искључење не сме први пут бити дуже од три седнице, а сваки други пут не дуже од 10 седница.

Прве три казне изриче сам председник, а четврту изриче Скупштина без претреса, на предлог председника или 15 народних посланика.

Кажњени посланик не може захтевати да Скупштина укине казну коју је изрекао председник.

#### Члан 83

Опоменом на ред казниће се сваки посланик који својим говором или својим понашањем у Скупштини нарушава ред и прописе Пословника.

#### Члан 84

Записаном опоменом на ред казниће се сваки посланик који је на истој седници раније опоменут на ред.

Ова се казна уноси у записник.

#### Члан 85

Одузимањем речи казниће се посланик који је у свом говору повредио ред, а раније је на истој седници већ био кажњен записаном опоменом на ред, или два пута није хтео послушати председника.

#### Члан 86

Казном привременог искључења казниће се посланик који лично вређа или клевета народне посланике или се понаша непристојно према Скупштини или за кога се утврди да није очувао тајну о предметима за које је изгласана тајност или који неће да послуша председника, нарочито у погледу извршења казне. Истом казном казниће се и посланик који прави неред и спречава рад на седници.

#### Члан 87

Посланик који је кажњен казном искључења дужан је да се уклони одмах из дворане Скупштине. У случају противљења, председник ће прекинути седницу и наредити да се кажњени посланик силом уклони.

Посланик против кога се предлаже казна привременог искључења, има право да говори у своју одбрану највише пет минута. Ако је више посланика једновремено предложено за искључење због заједнички извршеног прекршаја реда, има право да говори само један у име свих, али његов говор може трајати највише десет минута.

#### Члан 88

Казна одузимања речи и казна искључења са седнице Скупштине уноси се увек у записник Скупштине.

Казна искључења повлачи губитак дневнице за време искључења.

#### Члан 89

Ако се ко од слушалаца на галеријама не понаша мирно, председник може наредити да се удаљи. У случају већег нарушења реда, председник може наредити да се испразне галерије.

Нико оружан не сме ући у зграду у којој Скупштина заседава осим лица која по прописима носе оружје, а налазе се по службеном послу код Скупштине.

### ХIII. Особље и рачуноводство Скупштине

#### Члан 90

Све особље Скупштине стоји под надзором председника. Особље је стално или привремено. Број и плате особља биће предвиђени правилником који ће донети Административни одбор.

#### Члан 91

Председник Скупштине је виши наредбодавац за извршење предрачуна расхода Скупштине.



Административни одбор дужан је свака три месеца прегледати рачуне и подносити извештај Скупштини.

#### XIV. Архива, библиотека и печат

##### Члан 92

Скупштина има своју архиву и библиотеку.

##### Члан 93

Скупштина има свој печат са грбом Народне Републике Србије око кога је урезан натпис: „Народна скупштина Народне Републике Србије“.

Печат Скупштине чува један од секретара Скупштине, кога одреди претседник.

##### Члан 94

Овај Пословник ступа на снагу чим га Скупштина прими.

### Народна скупштина Народне Републике Србије

У Београду, 29 априла 1948 године

Претседник,

**Аћим Груловић, с. р.**

Секретар,

**Љубинка Милосављевић, с. р.**

## 142.

На основу чл. 28 Уредбе о припадностима државних службеника Народне Републике Србије, прописујем

## П РА В И Л Н И К

### О ПОСЕБНИМ ЛИЧНИМ ДОДАЦИМА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

#### I. Опште одредбе

##### Члан 1

Посебни лични додаци могу се додељивати службеницима под условима прописаним у овом Правилнику.

##### Члан 2

Службеницима се могу давати посебни лични додаци у следећим случајевима:

1) кад дуже времена раде прековремено по потреби службе са успехом;

2) за рад који тражи веће стручно знање и искуство;

3) службеницима који чине стално изванредно и нарочито залагање за службу или у службама које траже нарочите напоре;

4) службеницима који својим нарочитим организаторским способностима доприносе бољој организацији службе и раду;

5) службеницима који једновремено врше више дужности;

6) службеницима који врше рад под нарочито тешким односно по живот опасним околностима;

7) службеницима који врше нарочито поверљиве послове;

8) службеницима који раде на неком проналаску да би им се омогућило остварење замисли.

### II. Посебни лични додатак за прековремени рад

#### Члан 3

Посебни лични додатак за прековремени рад даје се у сталном месечном износу или у виду једнократне (паушалне) награде.

#### Члан 4

За давање посебног личног додатка за прековремени рад у сталном месечном износу потребно је да се испуне ови услови:

1) да је прековремени рад изазван потребом службе односно да се појављује као неопходан по самој природи службе (на пример: недељни рад службеника који раде у смеама; обављање службе на радним местима на којима се редовно недељом ради са публиком; обављање службе на оним местима на којима се један део редовних послова мора свакодневно да врши изван редовног радног времена, и сл.);

2) да у току године прековремени рад траје непрекидно или да се стално понавља у одређеним временским размацама (рад недељом и слично) или да траје непрекидно три, четири или више месеци (за време кампање и сл.);

3) да је прековремени рад писмено наређен од старешине надлештва, установе или предузећа, као и да је то наређење обухватило службеника.

Старешина надлештва, установе или предузећа треба, по могућности, да у наређењу одреди рок трајања прековременог рада.

Поред испуњења ових услова потребно је да обављени посао одговара и квалитативно и квантитативно послу који се обавља у редовно радно време.

#### Члан 5

Према времену, обиму и квалитету прековременог рада висина додатка у сталном месечном износу даје се у следећим процентима од основне месечне плате, и то:

до 2 часа дневно 10—20%;

до 3 часа дневно 20—30%;

преко три часа дневно 30—40%.

Изузетно службеницима звања треће и четврте врсте може се дати 10 процената више од напред наведених, ако прековремени рад изискује код њих веће напоре него код осталих службеника.

Ако прековремени рад у погледу броја часова траје неравномерно узмеће се просечни дневни број часова у току месеца и према томе одредити проценат.

Посебни лични додатак за прековремени рад у сталном месечном износу даје се до суме од 3.000.— динара.

#### Члан 6

Посебни лични додатак за прековремени рад у виду једнократне (паушалне) награде даје се службеницима који су извесно време радили прековремено на пословима који се нису могли обавити у редовно радно време, а знатно превазилазе опсег редовног рада односно пословања (на пример, послови везани за спровођење неке кампање, послови који се морају завршити у изузетно кратком року, рад медицинског особља у случају неке епидемије, ванредни послови изазвани преуређењем, реконструкцијом, повећањем радног плана и сл.).

У овом случају потребно је да се испуне одговарајући услови из чл. 4, тј. да је прековремени рад изазван потребом односно природом службе, да је посао успешно обављен и да је писмено наређен одређеним службеницима од стране старешине надлештва, установе или предузећа.

Уколико је овакав прековремени рад обављен без претходног писменог наређења надлежног старешине, непосредни старешина мора га накнадно оправдати и доказати стварну потребу, као и испуњење осталих услова у смислу предњих одредаба.

#### Члан 7

Висина једнократне награде одређује се сходно критеријуму који важи за посебни лични додатак у сталном месечном износу (чл. 5).

#### Члан 8

Посебни лични додатак за прековремени рад, било да се даје у сталном месечном износу или у виду једнократне награде, исплаћује се уназад, и то први на крају месеца а други, по правилу, на крају године.

Посебни лични додатак у виду једнократне награде може се исплатити, изузетно и после обављеног посла уколико се даје за одређени посао који је већ извршен по завршетку кампање (по завршетку посла који се неће понављати, у случају премештаја службеника који је радио прековремено и сл.).

Уз платни списак по коме се врши исплата посебног личног додатка за прековремени рад мора се налазити образложени и од надлежног старешине потврђени обрачун прековременог рада, било да се додатак даје у сталном месечном износу или у виду једнократне награде.

#### Члан 9

Посебни лични додатак за прековремени рад не може се дати ни у сталном месечном износу ни у виду једнократне награде:

1) службеницима који примају плату односно додатак према ефекту рада; и

2) службеницима који су по природи службе везани за радно место дуже од редовног радног времена, а чији се рад због своје специфичности не може мерити као рад осталих службеника нити се може сматрати као прековремени рад (на пример, скретничари, надзорници или чувари објеката, светионичари, служитељи са станом у згради надлештва и слично).

Исто тако посебни лични додатак за прековремени рад не може се дати:

а) ако је награда за прековремени рад већ дата службенику по неком другом основу; и

б) ако је потреба за прековременим радом настала услед недовољног залагања службеника у редовном радном времену.

#### Члан 10

Решење о давању посебног личног додатка за прековремени рад у сталном месечном износу или у виду једнократне награде доноси орган односно старешина надлежан за постављење службеника.

### III Посебни лични додатак за рад који тражи веће стручно знање и искуство

#### Члан 11

Као веће стручно знање и искуство сматра се: 1) знање страних језика, ако се то знање у обављању редовних послова примењује као до-

пунско и ако потреба службе то стварно изискује (на пр. превођење уколико оно не спада у редовно пословање; службено општење са лицима која говоре стране језике; кореспондирање са страним установама и лицима; знање и примена страног језика у дактилографији и стенографији и сл.) уколико то не спада у редовну дужност службеника;

2) нарочити испити и школе или нарочита стручна спрема која је потребна за обављање извесних послова једног звања а коју спрему односно испите и школе немају други службеници истог звања под условом да се то позитивно одражава у раду;

3) специјални практични радови из области послова које службеник обавља а који омогућују квалитативно бољи или експедитивнији рад, боље решавање проблема у служби;

4) теоретско разрађивање проблема и изналажење нових метода и система за службу;

5) располагање поред знања своје још и знањем друге струке, ако потреба службе изискује да се и знање друге струке примењује;

6) велико стручно знање и искуство за обављање послова свога звања, веће од осталих службеника истог звања односно службеника који раде на истом послу, под условом да се то користи за побољшање службе, за брже обављање послова или за квалитативно бољи рад;

7) други слични случајеви већег стручног знања и искуства којим се постижу уштеде у издацима, побољшава квалитет рада или повећава експедитивност пословања.

#### Члан 12

Висина посебног личног додатка за рад који тражи веће стручно знање и искуство одређује се у сталном месечном износу до 3.000.— динара, зависно од резултата који се постижу, од квалитативно бољег или експедитивнијег обављања послова и од стварне користи односно од постигнутих уштеда у особљу или у другим издацима.

Додатак у сталном месечном износу исплаћује се, по правилу, на крају месеца, уколико старешина надлежан за давање посебног личног додатка не назначи у решењу да се исплата врши унапред.

Уколико се веће стручно знање и искуство примењивало повремено у току године, или је потреба службе изискивала да се оно примењује само за извесно време, за извршење неког одређеног задатка, посебни лични додатак се даје у виду једнократне награде, на крају године или при завршетку посла који је био условљен већим стручним знањем и искуством службеника. У овом случају висина награде одређује се сходно критеријуму изнетом у првом ставу овог члана, с тим да укупни износ једне или више оваквих награда у току једне године не може бити већи од 10.000.— динара.

#### Члан 13

Решење о давању посебног личног додатка за рад који тражи веће стручно знање и искуство доноси орган односно старешина надлежан за постављење.

За давање посебног личног додатка у сталном месечном износу већем од 1.500.— динара, или у виду једнократне награде веће од 5.000.— динара,

потребна је претходна сагласност председника Владе, који ово право може пренети на секретара Владе НРС за персоналну службу.

*IV Посебни лични додатак за службенике који чине стално изванредно и нарочито залагање за службу или у службама које траже нарочите напоре*

а) Посебни лични додатак за службенике који чине стално изванредно и нарочито залагање за службу.

#### Члан 14

Стално изванредно и нарочито залагање за службу постоји:

1) када службеник својом нарочитом активношћу и залагањем самоиницијативом, предлозима и сугестијама доприноси побољшању службе, њеном усавршавању, правилном одвијању и експедитивности, а нарочито када то побољшање прелази опсег јединице у којој службеник ради (новатори и рационализатори у администрацији, уколико за њих не важе други прописи).

2) када се службеник нарочито и стално залаже у отклањању сметњи и савлађивању тешкоћа при извршењу појединих важнијих задатака или када са успехом извршава нарочито поверене му задатке;

3) када је службеник постигао знатно већи и по квалитету бољи учинак у послу од нормалног и својим сталним залагањем, саветима и упутствима, као и проучавањем допринео да се учинак рада повећа и код осталих службеника;

4) када службеник у току свог редовног рада са нарочитим залагањем настоји да у стручном знању уздигне ниже службенике, обучавајући их и упућујући у своје стручно знање и искуство, доприносећи тиме повећању обима и побољшању квалитета рада;

5) када постоје други случајеви слични напред наведеним.

#### Члан 15

Посебни лични додатак за службенике који чине стално изванредно и нарочито залагање за службу даје се у сталном месечном износу, у висини до 2.000.— динара, зависно од тога колико се службеник залаже и колики се успеси постижу, што се има конкретно образложити у решењу којим се посебни лични додатак даје.

Уколико је залагање било везано за одређене задатке или се испољавало повремено у току године, посебни лични додатак ће се дати у виду једнократне награде до суме од 7.000.— динара.

Посебни лични додатак у сталном месечном износу исплаћује се месечно уназад, а додатак у виду једнократне награде после обављеног посла или на крају године.

#### Члан 16

Решење о давању посебног личног додатка из чл. 14 доноси орган односно старешина надлежан за постављење.

Ако висина посебног личног додатка који се даје у сталном месечном износу прелази суму од 1.000.— динара, потребна је претходна сагласност председника Владе који ово право може пренети на секретара Владе НРС за персоналну службу.

б) Посебни лични додатак за службе које траже нарочите напоре.

#### Члан 17

Посебни лични додатак за службу која тражи нарочите напоре даје се службеницима само у случају ако је претходно орган односно старешина надлежан за постављење у сагласности са председником Владе, посебном наредбом прописао да се извесна служба има сматрати као служба која тражи нарочите напоре и ако је та наредба обухватила службеника.

Као службе које траже нарочите напоре сматраће се на пример:

1) контролна и инспекциска служба, ревизиска служба и служба безбедности пловидбе, као и друге сличне службе које се обављају на терену, уколико се не даје награда у виду теренског додатка или у неком другом облику;

2) спровођење организације мањих предузећа и установа ван насеља;

3) обављање службе у предузећима и установама где постоје тешкоће у снабдевању;

4) теренска служба у сезони приликом извршења појединих радова; и

5) остали радови и службе које се врше под сличним околностима односно условима.

#### Члан 18

Наредбом из претходног члана одредиће се износ посебног личног додатка за поједина звања, с тим да додатак не може бити већи од 2.000.— динара. Исто тако наредбом ће се прописати да ли ће се посебни лични додатак исплаћивати уназад или унапред.

#### Члан 19

Решење о давању посебног личног додатка за службу која тражи нарочите напоре доноси старешина организационе јединице, уколико наредбом из чл. 17 овог Правилника не буде друкчије прописано.

*V Посебни лични додатак службеницима који својим нарочитим организаторским способностима доприносе бољој организацији службе и рада*

#### Члан 20

Доприношење бољој организацији службе и рада састоји се:

1) у изналажењу нових организационих облика услед којих се постиже уштеда или бољи квалитет рада;

2) у бољем и правилнијем распоређивању кадрова;

3) у организацији ефикасне контроле;

4) у организацији боље евиденције и сталног прегледа евиденције;

5) у предузимању мера за стручно уздизање службеника радника;

6) у изналажењу и спровођењу организационих мера за рационално и економично искоришћавање материјала, машина и других средстава;

7) у оперативном руковођењу пословима, сузбијању непотребног администраирања, а нарочито у сузбијању заостатака бирократизма.

## Члан 21

Да би се посебни лични додатак из претходног члана могао доделити мора бити конкретно и видљиво побољшање организације које се може доказати и образложити повећањем ефекта рада или побољшањем квалитета рада, као и побољшањем делатности уопште.

Посебни лични додатак службеницима који својим нарочитим организаторским способностима доприносе бољој организацији службе и рада даје се, по правилу, у виду једнократне награде, а само изузетно у сталном месечном износу.

Укупни износ једне или више награда у току године за организаторску способност не може прећи суму од 10.000.— динара, а у сталном месечном износу суму већу од 3.000.— динара.

Висина овог додатка одређује се:

а) према резултатима који се постижу побољшањем организације службе и рада;

б) према значају и обиму организационе јединице у односу на ниже и више организационе јединице у једној грани службе, као и у односу на остале гране службе; и

в) према залагању и активности службеника.

Посебни лични додатак у сталном месечном износу исплаћује се месечно унапред, а у виду једнократне награде полугодишње или на крају године.

## Члан 22

Решење о давању посебног личног додатка из члана 20 овог Правилника доноси орган односно старешина надлежан за постављење.

Ако се посебни лични додатак у сталном месечном износу даје у суми већој од 1.000.— динара, а у виду једнократне награде у суми већој од 5.000.— динара, потребна је претходна сагласност председника Владе, који ово право може пренети на секретара Владе НРС за персоналну службу.

### VI Посебни лични додатак за једновремено вршење више дужности

## Члан 23

Посебни лични додатак за једновремено вршење више дужности даје се уз испуњење ових услова:

1) да службеник једновремено поред редовне врши и друге дужности и да то налаже потреба службе;

2) да свака од тих дужности по својој природи и обиму посла претставља посебно радно место;

3) да то траје извесно дуже време или да се учестано понавља; и

4) да је надлежан орган односно старешина писмено наредио или одобрио једновремено вршење више дужности.

Овај додатак не може се дати:

а) ако радно место обухвата обављање више дужности, с обзиром на природу службе или мали опсег пословања; или

б) ако службеник за вршење других дужности добија награду по неком другом основу (хонорар за часове у школама и на курсевима; додатак за прековремени рад и сл.).

## Члан 24

Ако једновремено вршење више дужности траје непрекидно извесно дуже време у току године, додатак се даје у сталном месечном износу, а ако се то појављује као изузетно, у извесним временским размацима, додатак се даје у виду једнократне награде.

## Члан 25

Висина додатка за једновремено вршење више дужности одређује се:

а) према значају организационе јединице;

б) према значају и тежини појединих дужности;

в) према обиму послова на појединим дужностима; и

г) према постигнутом квалитету рада у обављању тих дужности.

Додатак у сталном месечном износу даје се, и то:

1) за послове звања прве врсте до 2.000.— динара;

2) за послове звања друге врсте до 1.500.— динара;

3) за пословање звања треће врсте до 1.200.— динара, и

4) за послове звања четврте врсте до 800.— динара.

Једна или више једнократних награда за једновремено вршење више дужности у току једне године не може прећи износ од 5.000.— динара.

Посебни лични додатак у сталном месечном износу исплаћује се месечно унапред, а додатак у виду једнократне награде полугодишње или на крају године.

## Члан 26

Решење о давању посебног личног додатка за једновремено вршење више дужности доноси орган односно старешина надлежан за постављење, који то право до суме од 1.000.— дин., може пренети на остале старешине овлашћене за постављење службеника.

### VII Посебни лични додатак за службенике који врше рад под нарочито тешким односно по живот опасним околностима

## Члан 27

Посебни лични додатак за службенике који врше рад под нарочито тешким односно по живот опасним околностима даје се само у случају ако је претходно надлежни члан Владе, у сагласности са председником Владе, посебном наредбом прописао да се извешан рад сматра као рад који се врши под нарочито тешким односно по живот опасним околностима. Као радови који се врше под нарочито тешким односно по живот опасним околностима сматраће се, на пример:

1) рад на пловним објектима док се брод налази у луци у којој влада зараза или када превозе терете опасне по живот;

2) рад на отклањању мина и на багеровању минираног дна као и рад ронилаца када роне у минираним зонама;

3) рад на производњи серума, вакцина, алкалоида, циана, фармацеутских хемикалија (синтетички препарати);

4) рад у предузећима односно у местима у којима постоји опасност од тровања због непосредног додира са материјама као што су фосфор, никотин, арсен и његова једињења, бензол и његови хомолози, нитро и слична једињења ароматског рада, нитрозни плинови и т. сл.;

5) рад око рентген-постројења и са радијумом;

6) рад у инфективним болницама и одељењима;

7) рад у патолошко-анатомским институтима за судску медицину и просектуру;

8) рад који је у вези са топљењем метала;

9) рад особља запосленог у кесонима;

10) рад у рудницима опасним по здравље и живот;

11) рад у врућим погонима; и

12) други слични радови.

#### Члан 28

Наредбом из претходног члана одредиће се до ког се највишег износа може давати овај додатак, која звања ће бити обухваћена и код којих организационих јединица односно радних места, с тим да износ посебног личног додатка у сталном месечном износу не може бити већи од 2.000.— динара.

Посебни лични додатак за рад који се врши под нарочито тешким односно по живот опасним околностима исплаћује се месечно унапред.

#### Члан 29

Решење о давању посебног личног додатка за службенике који врше рад под нарочито тешким односно по живот опасним околностима доноси орган односно старешина надлежан за постављење службеника.

### VIII Посебни лични додатак службеницима који врше нарочито поверљиве послове

#### Члан 30

Посебни лични додатак за вршење нарочито поверљивих послова даје се службеницима само у случају:

а) ако је орган односно старешина надлежан за постављење претходно посебном наредбом одредио да се извесни одређени послови имају сматрати као нарочито поверљиви; и

б) ако вршење тих нарочито поверљивих послова има сталан карактер.

#### Члан 31

Посебни лични додатак за вршење нарочито поверљивих послова даје се у сталном месечном износу, и то:

1) за службенике прве врсте до 2.000.— динара;

2) за службенике друге врсте до 1.500.— динара;

3) за службенике треће врсте до 1.200.— динара;

4) за службенике четврте врсте до 800.— динара.

Овај додатак исплаћује се месечно унапред.

#### Члан 32

Решење о давању посебног личног додатка за вршење нарочито поверљивих послова доноси орган односно старешина надлежан за постављење службеника, уколико наредбом из чл. 30 овог Правилника не буде друкчије прописано.

### IX Посебни лични додатак службеницима који раде на неком проналаску

#### Члан 33

Службеницима који раде на неком проналаску може се дати лични додатак да би им се омогућило остварење њихове замисли.

Додатак се даје у сталном месечном износу до 3.000.— динара, а исплаћује месечно унапред.

#### Члан 34

Решење о давању додатка службеницима који раде на неком проналаску доноси орган односно старешина надлежан за постављење у сагласности са претседником Владе.

### X Заједничке одредбе

#### Члан 35

У решењу о додељивању посебног личног додатка, било да се даје у сталном месечном износу или у виду једнократне награде, мора се навести основ по коме се додатак даје. Сем тога решење мора садржати конкретне разлоге због којих се додатак даје (на пр. није довољно у разлозима само рећи: „за стално ванредно и нарочито залагање у служби“ већ треба и да се наведе у чему се конкретно то залагање састоји, у чему се одразило на служби и т. д.). У овом смислу мора се исто тако образложити и одређивање висине додатка.

#### Члан 36

Посебни лични додатак у сталном месечном износу може се доделити најдуже за време од 12 месеци. Истеком овог рока исплата се аутоматски обуставља, уколико орган одн. старешина надлежан за додељивање додатка не донесе ново решење. Уколико је додатак додељен за краће време, исплата додатка се обуставља истеком рока назначеног у решењу.

За решења којима се одлучује да се са исплатом додатка у сталном месечном износу продужи, уколико је за такво решење већ раније дата сагласност претседника Владе, поново тражење сагласности није потребно.

#### Члан 37

У наредбама чије је доношење предвиђено овим Правилником одредиће се и рок њиховог трајања. Уколико у наредби није назначено до ког времена остаје на снази, мора се после истека две године донети нова наредба, у противном исплата на основу старе наредбе обуставиће се истеком рока од две године.

#### Члан 38

Приликом премештаја службеника или постављења на другу дужност надлежни орган односно старешина донеће решење о томе да ли ће се на-

ставити исплаћивање посебног додатка у сталном месечном износу који је службеник имао пре премештаја односно постављења на нову дужност. Уколико се ново решење не донесе, исплата посебног личног додатка аутоматски ће се обуставити.

Ако се донесе решење да се са исплатом посебног личног додатка у сталном месечном износу продужи, а доношење првог решења је било условљено сагласношћу председника Владе, онда је за ново решење потребно прибавити сагласност уколико се ради о премештеном службенику односно о службенику који је постављен на другу дужност.

#### Члан 39

Када постоје више основа по којима се посебни лични додатак може доделити, одредиће се један посебан лични додатак, узимајући у обзир све основе ради одређивања његове висине.

Висина посебног личног додатка ни у овом случају не може прећи суму од 3.000.— дин., ако се додатак даје у сталном месечном износу односно суму од 10.000.—, ако се додатак даје у виду једнократне награде.

#### Члан 40

Наредбе које буду донете на основу овог Правилника регистроваће се код Секретаријата Владе НРС за персоналну службу, изузев наредбе предвиђене у чл. 30 овог Правилника.

#### Члан 41

Секретар Владе НРС за персоналну службу може захтевати укидање или измену решења којима су додељени посебни лични додаци, уколико установи да решења нису донета у духу одредаба овог Правилника.

Персонални органи у министарствима, комитетима, комисијама и установама Владе, у Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ, Обласном извршном одбору Обласног народног одбора АКМО и извршним одборима среских и градских народних одбора водиће евиденцију посебних личних додатака, било да се дају у сталном месечном износу или у виду једнократне награде за сва подручна надлештва, установе и предузећа по упутствима које издаје Секретаријат Владе НРС за персоналну службу.

Секретаријат Владе НРС за персоналну службу водиће евиденцију о бројном кретању и укупном износу личних додатака за све ресурсе као и евиденције по ком основу су посебни лични додаци додељени.

#### Члан 42

Средства за исплату посебних личних додатака предвидеће се у предрачунима и финансијским плановима одвојено од осталих личних расхода.

Ова средства предвидеће се за поједине ресурсе односно самосталне установе у границама од пет до петнаест од сто од укупног износа одређеног за основне плате. Висину постотка одређује почетком сваке године Министар финансија у сагласности са претседником Владе према карактеру и стварним потребама појединих ресурса односно установа.

## XI Завршне одредбе

### Члан 43

Посебни лични додаци који су службеницима додељени пре доношења овог Правилника, саобразиће се одредбама овог Правилника у року од једног месеца по његовом ступању на снагу, доношењем нових решења од стране надлежног органа односно старешине.

### Члан 44

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

Бр. 10790

У Београду, 31 маја 1948 године

Претседник Владе  
Народне Републике Србије,

Др. Благоје Нешковић, с. р.

## 143.

Земаљска изборна комисија Народне Републике Србије на својој седници од 8 маја 1948 године размотрила је предлоге извршних одбора среских народних одбора у погледу промене састава њихових среских изборних комисија, па је у смислу чл. 23 ст. 4, 24, 25, 26 и 27 Закона о избору у Народној Републици Србији народних одбора, Аутономне Косовско-метохијске области и Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, донела

## РЕШЕЊЕ

### О ИЗМЕНАМА У САСТАВУ СРЕСКИХ ИЗБОРНИХ КОМИСИЈА И ТО:

#### I

Решење Земаљске изборне комисије Народне Републике Србије Бр. 3 од 26 септембра 1947 године мења се у овоме:

#### 1) Срез јабланички:

а) Василије Лекковић из Лебана разрешава се дужности претседника Среске изборне комисије бр. 1 за срез јабланички, пошто је премештен за Лесковац, а место њега именује се за претседника Боривоје Коцић, судија Среског народног суда у Лебану.

б) Радован Младеновић из Криваче разрешава се дужности члана Среске изборне комисије бр. 1 за срез јабланички, пошто је исти ступио у Ј. А. на отслужење кадровског рока, а место њега именује се за члана Стојан Младеновић, земљорадник из Криваче.

#### 2) Срез деспотовачки:

а) Душан Добросављевић из Деспотовца разрешава се дужности претседника Среске изборне комисије бр. 1 за срез деспотовачки, пошто је истакнут за одборника Среског народног одбора у селу Поповњаку, а место њега именује се за претседника Вук Славковић, судија Среског народног суда у Деспотовцу.

б) Данило Николић из Деспотовца разрешава се дужности члана Среске изборне комисије бр. 1 за срез деспотовачки, пошто је кандидован за заменика одборника Среског народног одбора, а место њега именује се за члана Властимир Павловић из Деспотовца.

в) Живан Ивковић из Деспотовца разрешава се дужности заменика члана Среске изборне комисије бр. 1 за срез деспотовачки, пошто је изабран за одборника Среског народног одбора, а место њега именује се за заменика члана Драгомир Младеновић, службеник СНО-а из Деспотовца.

## II

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“ и доставити надлежним изборним комисијама.

Бр. 511/48

У Београду, 8 маја 1948 године

### Земаљска изборна комисија Народне Републике Србије

Секретар, Претседник,  
Миленко Канџра, с. р. Михаило Ђорђевић, с. р.

144.

## НАРЕДБА

ИЗВРШНОГ ОДБОРА ГРАДСКОГ НАРОДНОГ ОДБОРА  
У НЕГОТИНУ О РАСПИСИВАЊУ ИЗБОРА ЗА ЈЕДНО  
ОДБОРНИЧКО МЕСТО У ИЗБОРНОЈ ЈЕДИНИЦИ БР. 8

На основу чл. 6, 9 и 10 Закона о избору у Народној Републици Србији народних одбора, Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области и Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, Извршни одбор Градског народног одбора у Неготину, доноси

## НАРЕДБУ

Расписују се избори за једно одборничко место Градског народног одбора — Неготин у изборној јединици бр. 8, која обухвата део градског подручја, и то: улице Станка Пауновића, Краљевића Марка, Лоле Рибара, Дечји Дом, Буково СПШ и Енеолска станица.

Избори ће се одржати на дан 4 јула 1948 године.

Извршни одбор  
Градског народног одбора  
Неготин

Бр. 10041/48

У Неготину, 24 маја 1948 године

Секретар, Претседник,  
Стела Чавић, с. р. Радомир Урошчевић, с. р.

## ЗАПИСНИК

IX седнице Президијума Народне скупштине Народне Републике Србије, одржане 6 јануара 1948 године у просторијама Народне скупштине

Присутни су: потпретседници: Милан Смиљанић, Александар Шевић и Радован Грујић, секретар др Милорад Влајковић и чланови: др Благоје Нешковић, Живан Васиљевић, Јован Веселинов, Милан Поповић, Милија Радовановић, Милош Милић, Милош Царевић, Нинко Петровић, Петар Стамболић, Радомир Златичанин, Светислав Стефановић, Спасенија Бабовић, Сретен Вукосављевић, Сретен Жујовић и Хилмија Хасангаић.

Претседавајући и претседник Милан Смиљанић отвара седницу у 13,30 часова проглашујући следећи дневни ред:

- 1) Предлог Одлуке о утврђивању бројног састава појединих среских народних одбора.
- 2) Предлог Указа о расписивању општих избора за поједине среске и месне народне одборе.

3) Промене у Влади.

4) Разно.

Дневни ред је једногласно усвојен, па је затим секретар прочитао записник, који је примљен без примедбе.

Прелази се на прву тачку дневног реда: предлог Одлуке о утврђивању бројног састава среских одбора срезова: дежевског (60), златарског (45), милешевског (60), прибојског (45), сјекичког (62) и штавичког (45) одборника. У дискусији по овој тачки учествују Милош Милић и секретар Влајковић, па је Одлука потом једногласно усвојена.

Друга тачка дневног реда: предлог Указа о расписивању општих избора за среске народне одборе срезова: сомборског, дежевског, златарског, златиборског, милешевског, прибојског, штавичког, а у Срезу тамнишком само у изборној јединици број 33 на подручју МНО Лучине, и за месне народне одборе Српски Итебеј и Нови Итебеј, у Срезу тамнишком, Дукач у Срезу босилеградском, Средњи Статовац у Срезу добричком, Брадић, Доња Бадања, Јошева, Милина и Цикоте у Срезу јадранском, Бетоте у Срезу копаоничком и Костајник у Срезу рађевском. По овој тачки говорио је Петар Стамболић, па је Указ потом једногласно усвојен.

Трећа тачка дневног реда: промене у Влади. Секретар чита акт Претседништва Владе о оставци првог потпретседника Владе Народне Републике Србије Петра Стамболића, па затим претседник Владе др Благоје Нешковић даје образложење а председавајући Милан Смиљанић захвалује у име своје и свих чланова Президијума другу Стамболићу за његов обилан рад на свим положајима до сада у нашој Народној Републици и жели му срећу у будућем раду. Уз опште признање свих чланова оставка је усвојена и на предлог претседника Владе др Нешковића за првог потпретседника постављен је Добривоје Радосављевић, народни посланик.

Четврта тачка дневног реда: разно. Секретар је прочитао акт Контролног одбора о пословању рачуноводства и близнајне Президијума Народне скупштине НРС у времену од 28 јуна до 31 октобра 1947 године по старом пословству и од 1 новембра до 30 новембра 1947 године по новом пословству. Пошто је пословање, како се види из извештаја, било правилно извештај је усвојен.

Како се више нико по овој тачки није јавио за реч, то је председавајући закључио седницу, с тим да се идућа заседања писменим путем.

Секретар, Потпретседник,  
Др Милорад Влајковић, с. р. Милан Смиљанић, с. р.

## ЗАПИСНИК

X редовне седнице Президијума Народне скупштине Народне Републике Србије, одржане на дан 31 марта 1948 године у просторијама Народне скупштине

Присутни су: Претседник др Синиша Станковић, потпретседници: Милан Смиљанић, Александар Шевић и Радован Грујић, секретар др Влајковић; чланови: Гега Тиквицки, Добросав Томашевић, Живан Васиљевић, Јован Веселинов, Милан Беловуковић, Милан Поповић, Милија Радосављевић, Милош Милић, Милош Царевић, Мита Миљковић, Моша Пајде, Нинко Петровић, Пал Шоти, Петар Стамболић, Радомир Златичанин, Светислав Стефановић, Спасенија Бабовић, Сретен Вукосављевић, Сретен Жујовић и Хилмија Хасангаић.

Претседник др Станковић отвара седницу у 12 часова са следећим дневним редом:

- 1) Одобрење за буџетирање у месецима априлу и мају 1948 године;
- 2) Потврда избора Претседништва и чланова Српске академије наука;
- 3) Промене у Влади;
- 4) Разно.

После примања дневног реда секретар је прочитао записник са претходне седнице који је примљен без примедбе.

Прва тачка дневног реда: Одобрење за буџетирање за месеце април и мај 1948 године. Претседник др Станковић даје реч Министру финансија Радошу Јовановићу који укратко излаже глобални нацрт буџета и даје објашњење зашто се тражи одобрење Президијума (види притог записника). Затим предлаже да се донесе одлука о привременом финансирању државних потреба за месеце април и мај 1948 године. Секретар чита предлог Указа о привременом финансирању државних потреба Народне Републике Србије за поменуте месеце. Стављен на гласање предлог Указа једногласно је примљен.

Друга тачка дневног реда: Потврда избора Претседништва и чланова Српске академије наука. Претседавајући даје кратко објашњење о избору Претседништва и чланова (превих и дописних) Српске академије наука а затим секретар чита имена.

За претседника изабран је академик Александар Белић, за потпретседника академик Милутин Миланковић, за секретара академик Петар Јовановић.

За праве чланове изабрани су Сергије Иванович-Вавилов, претседник Академије наука СССР-а, Тодор Павлов, претседник Бугарске академије наука, Владимир Назор, претседник Президијума НР Хрватске, Отон Жупанчић, књижевник, Андрија Шламтар, претседник Југословенске академије знаности и умјетности, Павле Савић, професор Природно-математичког факултета, др Јован Карамата, ванредни професор Природно-математичког факултета, др Петар Јовановић, професор Природно-математичког факултета, др Коста Тодоровић, професор Медицинског факултета, др Георгије Острогорски, ванредни професор Филозофског факултета, инж. Владимир Фармаковски, професор Техничког факултета, др Душан Недељковић, професор Филозофског факултета, Јаша Продановић, потпретседник Владе ФНРЈ и др Ксенофон Шаховић, професор Медицинског факултета.

За дописне чланове изабрани су: др Чедомир Симић, професор Ветеринарског факултета, др Коста Петковић, ванредни професор Природно-математичког факултета, др Стојан Павловић, ванредни професор Природно-математичког факултета, др Павле Черњевски, ванредни професор Пољопривредно-шумарског факултета, др Младен Јосифовић, професор Пољопривредно-шумарског факултета, др Драгољуб Јовановић, професор Природно-математичког факултета, др Иван Арновљевић, професор Техничког факултета, Кирило Савић, професор Техничког факултета, др Милан Будамир, професор Филозофског факултета, др Милоје Васић, проф. Филозофског факултета, др Михаило Данић, професор Филозофског факултета, др Виктор Новак, професор Филозофског факултета и Стеван Христић, композитор. Избор горе именованих по прописима Закона о Српској академији наука треба да потврди Президијум и да своју сагласност што се једногласно усваја.

Трећа тачка дневног реда: Промене у Влади. Пошто је секретар прочитао оставке Министра народног здравља др Уроша Јекића и Министра комуналних послова Лајче Јарамазовића, прочитао је и писмо претседника Владе др Благоја Нешковића којим предлаже да се министрима који су поднели оставке исте уваже, и да се поставе за Министра народног здравља др Драгомир Карајовић, управник клиничких болница, а за Министра комуналних послова Геза Тиквицки, народни посланик. Предлози претседника Владе једногласно су усвојени.

Четврта тачка дневног реда: Разно. Секретар чита одлуку Аутономне покрајине Војводине којом се предлаже Президијуму да се потврди Одлука о промени назива насеља Чекерија у Радичевић, што Президијум усваја. Затим чита Одлуку Претседништва Владе по предмету аграрне реформе на имању породичне задруге Љубомира Милошевића, из Јабучја, Срез тамнавски, и жалбу власника и Месног народног одбора Јабучје да се поништи Одлука Владе. Претседништво Президијума предлаже Президијуму да нема места укидању Одлуке Владе од 15 јула 1947 године, што сви усвајају. Затим секретар чита извештај Контролног одбора о прегледу благостање Президијума за месец децембар 1947 године, јануар и фебруар 1948 године и подноси предлог да се да разрешење одговорности народбодавцу и рачунополатачу, пошто је установљена правилност у раду. Предлог Контролног одбора усваја се. Секретар затим чита Одлуку Претседништва Президијума од 7 фебруара о. г. којом се одобрава покретање кривичног поступка против Радоја Даничића, народног посланика Народне скупштине Народне Републике Србије, и моли Президијум да се сагласи са овом Одлуком Претседништва. Сви се чланови сагласавају.

У вези са овим случајем секретар др Влајковић у име Претседништва Президијума предлаже да се овласти Претседништво Президијума за вршење свих функција из чл. 4 Закона о Президијуму, изузев оних које су чл. 7 истога Закона резервисане за пленум Президијума. Ово је потребно због хитности појединих послова. Предлог је усвојен.

„Службени гласник Народне Републике Србије” издаје Претседништво Владе Народне Републике Србије. Одговорни уредник Ђорђе Т. Стаматовић. — Редакција и администрација листа налази се у Кнеза Милоша бр. 10. — Телефони: 28-417 и 22-019. Број чековног рачуна 1-471-990. Огласи се примaju у улици Кнеза Милоша бр. 10, а баллажују се по тарифи која је објављена у броју 1. — Тираж 10.000 примерака.

Штампа Југословенског штампарског предузећа у Београду

Како је овим дневни ред исцрпен, претседник закључује седницу с тим да се идућа сазове писменим путем.

Секретар,

Претседник,

Др Милорад Влајковић, с. р. Др Симиша Станковић, с. р.

## ЗАПИСНИК

XI редовне седнице Президијума Народне скупштине Народне Републике Србије, одржане на дан 28 априла 1948 г., у просторијама Народне скупштине

Присутни су: Претседник др Симиша Станковић, потпретседници: Милан Смиљенић, Александар Шевић и Радован Грујић, секретар др Влајковић; чланови: др Благоје Нешковић, Геза Тиквицки, Добросав Томашевић, Душан Петровић-Шане, Живан Васиљевић, Јован Веселинов, Милан Беловуковић, Милан Поповић, Милица Радовановић, Милош Милић, Милош Церевић, Мита Миљковић, Нинко Петровић, Пал Шоти, Петар Стамболић, Радомир Златичанин, Светислав Стефановић, Спасенија Бабовић, Сретен Вукошевић, Фадиљ Хоџа и Хилмија Хасанагић.

Претседник др Симиша Станковић отвара седницу у 13,40 часова и предлаже дневни ред:

1) Предлог Указа о проглашењу предузећа важних за републиканску привреду, и

2) Разно.

Претседник др Станковић је дао образложење предлога Указа о проглашењу предузећа важних за републиканску привреду и о национализацији ових предузећа, која се национализују на основу Закона о изменама и допунама Закона о национализацији приватних привредних предузећа. Предлог Указа (види прилог записника) примљен је без дискусије.

Потом се прешло на другу тачку дневног реда, па је секретар др Влајковић предложио да Контролни одбор Президијума врши преглед рачуноског пословања и благајне тромесечно, као што ради и Административни одбор Народне скупштине НРС на основу скупштинског Пословника, а пошто исти службеници обављају рачунске послове и у Скупштини и у Президијуму. Овај предлог је усвојен.

Пошто је овим дневни ред исцрпен седница је закључена с тим да се идућа сакаже писменим путем.

Секретар,

Претседник,

Др Милорад Влајковић, с. р. Др Симиша Станковић, с. р.

## СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА НР СРБИЈЕ

Комбинат врења и теста — Београд

Упис у регистар

Министарство финансија НРС објављује, да је у регистар државних привредних предузећа у регистарски лист број 130 свеска II уписало: Комбинат врења и теста, Београд, Вилине Воде број 6 а чији је предмет пословања: производња јаких алкохолних пића, сувог теста, кекса и квасаца.

Предузеће се налази под адм.-оперативним руководством Главне дирекције индустрије врења и тестенина НРС, а потписује га директор Ђорђе Мирић у границама правила.

Број 34900. — Из Министарства финансија НРС, 20 априла 1948 године у Београду. КООбр. 436-Б 1-1

## САДРЖАЈ:

	Страна
141. Пословник Народне скупштине Народне Републике Србије	213
142. Правилник о посебним личним додацима државних службеника Народне Републике Србије	221
143. Решење о изменама у саставу средњих изборних комисија	226
144. Наредба Извршног одбора Градског народног одбора у Неговину о расписивању избора за једно одборничко место у изборној јединици бр. 8	227